
Kerkblad van de Remonstrantse en Doopsgezinde gemeenten in Den Haag en omstreken

Ontwennen

Volgens een bekend bijbelverhaal hoorde Mozes uit een brandende braamstruik God tot hem spreken: "Doe de schoenen van je voeten, want de plaats waarop je staat is heilige grond."

Een rabbi legde dat eens als volgt uit: "Doe de gewendheid af die om je voet zit. Dan zul je bemerken dat de plaats waarop je staat heilige grond is. In iedere fase van ontwikkeling kun je, overal en altijd, Gods heiligheid vinden."

Gewendheid betekent dat ervaringen gewoon zijn geworden en je niet meer tot iets nieuws prikkelen. Misschien denk je dat je al weet wat heilig en onaantastbaar is: een overgevoeligheid of een vooroordeel, gedachten over jezelf of over God. Het uitdoen van je schoenen betekent volgens die rabbi dat je zulke gedachten loslaat. Pas dan zul je kunnen ontdekken, dat de plaats waarop je stáát heilige grond is. De heiligheid blijkt zich elders te bevinden dan je dacht, maar verrassend dichtbij.

Soms moeten we onze gewendheid loslaten, ons gevoel dat we onszelf en de anderen en de wereld kennen. In sommige gevallen is het - en dat kan, inderdaad, in iedere ontwikkelingsfase gebeuren - onontkoombaar. Het kind dat voor het eerst naar school moet, de jongere die verliefd wordt, de oudere die scheiden moet van zijn partner of zijn werk, de bejaarde

die haar eigen vertrouwde huis verlaten moet - ze maken allen een periode door die

hen uit het lood slaat, die hen desoriënteert, hen voor even of langere tijd hulpeloos maakt. Toch is ook in die situaties van gedwongen ontwenning het woord van de rabbi toepasbaar. Ook dan kun je die ontwenning om zo te zeggen voor eigen rekening nemen. Ook dan kun je besluiten om zélf de schoenen van je voeten te doen. Om zelf afstand te doen van je ingesteld zijn op wat bekend en vertrouwd was - en te ontdekken dat de plaats waarop je staat, heilige grond is.

In de geest van deze aansporing kunnen we de weg van het geloof beleven, bewandelen en ondergaan - individueel en als gemeente. We kunnen die weg beleven als een voortgaande ontmoeting met wie anders en onbekend is, hetzij God hetzij mens. Als een

deprogramming. Als het steeds weer, telkens opnieuw, afdoen van je schoenen. Als een leerschool in onwennigheid. Om juist zo te ontdekken hoe dichtbij het heilige is.

"Waar woont God?" vroeg een andere rabbi eens aan een groepje bijbelkenners. Ze lachten, hoe kon hij dat nu vragen? Staat niet in Psalm 24 dat van God de aarde is en haar volheid, de wereld en die erop wonen? God is dus overal. De rabbi ontkende dat niet. Waarom zou hij ook? Hij gaf een ander antwoord, een antwoord dat van ons vraagt om onze schoenen uit te doen en onze gewendheid af te leggen. "God woont waar jij hem binnenlaat."

ds Johan Goud

Kredo, 34e jaargang nr. 2

Doopsgezinde Gemeente

Paleisstraat 8, 2514 JA Den Haag;
telefoon 070 - 360 57 11.
E-mail: doopsgezind.dh@hetnet.nl
Openingstijden van de administratie
di t/m vr van 9.00 tot 12.00 uur
Giro: 137890
ABN-AMRO rek.nr.:51 39 41 185
Giro Commissie Hulpbetoon: 295263

Remonstrantse Gemeente

Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag;
telefoon 070 - 325 07 79
telefax 070 - 368 56 24
E-mail: remondenhaag@hetnet.nl
Website: www.remonstranten.org/den
haag
Openingstijden van de administratie
ma t/m vr van 9.00 tot 13.00 uur
Giro: 6397
Fortis bank rek.nr.: 82 25 36 994
Giro Diaconale Commissie: 155420

Redactie

Ellen Goedhart, Paul de Kieffe,
Reinhold Philipp, Regine Verhoeven-
Grube, Louky Welther van Eeden,
Coos Wentholt (red.secr.)

Typewerk: Margo Venema-van Doorn
lay-out: Christine Esfahani-Redeker

Druk: Van Driel, Rotterdam

Kopij kan gestuurd worden naar:
Laan van Meerdervoort 955
2564 AJ Den Haag

Oplage: 1.500 exemplaren
Verschijnt 11 maal per jaar

**Sluitingsdatum kopij
maatnummer:**

15 februari 2004

INHOUD

Van de Kerkenraden	2/5
Liturgie/Van de predikant	5/6
Uytenbogaert	6/7
Diaconieën	7/10
DoReMini	8/9
Cultuur	10
Mondiaal Samenleven	10/11
Boekbespreking/Boekerijen	10/11
Diverse Berichten	11/12
Broederschappen	12/13
Uit de oecumene	13/14
Rondom de Zondag	14
Personalía	14
Agenda	1415

Van de redactie

Afscheid

**Helaas is de periode van Willy
Adriaanse als notulist en
correspondent van Kredo
voorbij.**

Zeer tot onze spijt konden wij haar niet meer overhalen om een derde periode mee te doen. Dat is voor haar goed, omdat zij zich dan onder andere aan haar kleinkinderen kan wijden. Willy was het geweten van de redactie. Zij wist precies wanneer wat moest gebeuren. Waar de illustraties te halen waren passend bij de voorstukjes, alhoewel dat niet het werk van de redactie is. Illustraties horen de schrijvers zelf aan te leveren. Willy is ook zeer nauwkeurig en dus goed in het collationeren. Gelukkig zijn er enkelen binnen onze redactie die die rol overnemen. Willy had mij gevraagd om in de redactie te komen, omdat wij samen al heel lang in de werkgroep Mondiaal Samenleven hadden samengewerkt. Zij was secretaris en ik toen en nu nog steeds voorzitter. Nu is mijn functie in Kredo al enkele jaren secretaris, maar dat is eigenlijk de voorzitter. Het is moeilijk om mensen te vinden voor dit werk. Willy ik zal je missen en de anderen ook. Heel veel dank voor al jouw werk. We hebben een etentje om de dank in natura over te brengen.

Coos Wentholt,
redactiesecretaris

Van de kerkenraden

Wisseling van de wacht in de Do-kerkenraad

Tijdens de kerkdienst van 4 januari jl. werd deze tekst

uitgesproken door de vertrekkende Hans Baert van Opstall (Thomasvaer) en de aantredende Ina Beekhuis-Bakker (Pieternel):

P: Als Thomasvaer en Pieternel - door Vondel een vermaard stel - staan we voor het nieuwe jaar.

T: en passen wij goed op elkaar en delen wij de vele taken, die de Doperse wereld raken.

P: Thomasvaer speelt de ambassadeur en Pieternel blijft binnen de deur.

T: Afgelopen jaar werd als goed ervaren met tevreden voltiids predikant en met Janna in Oldeslo dicht bij de hand.

P: Maar helaas we missen onze organist, zijn muzikaliteit was onbetwist.

T: Onze kerkmeester kent vele zorgen, maar houdt dat *verbijsterend* verborgen.

P: De kinderkring was zeer actief. De jeugd is de gemeente lief.

T: En zelfs in de kosterij kwam dubbel leven in de brouwerij.

P: De diensten werden redelijk bezocht, hoewel dat ook wel beter mocht!

T: Dopers zijn gelukkig met vergaderen, een erfenis van hunne vaders.

P: Er is een kern vol positieve actie! Moge dat leiden tot gunstige reactie

T: En een vermaning vol vredelievende lieden, die elkaar steeds hun stoel aanbieden.

P: Wij groeten nu nog met gepast plezier, via kerstkaart en paasgroet op papier.

T: Ja zelfs de landelijke pinkstergroet wordt Haags verzorgd - zoals het moet.

P: En dan die ADS en broederschappen; voor de Hansen veel om te behappen.

T: We hebben intellectuele kerkenraadsleden, die veel tijd aan promotie besteden.

P: Maar we zoeken nog een schrijverstalent en we vermoeden:

.... dat U dat allen bent!

T: Wij hebben het grote vertrouwen dat we - met U - verder mogen bouwen!

P: Vele steentjes hebt U bijgedragen die dit fraaie Godshuis schragen.

T: Nu gaan we e-mailen en debatteren en de bijbel uit ons hoofdje leren.

P: 't Is uit nu – vaarwel Thomasvaer gedag Pieternel en gedraag je dit jaar.

Ina Beekhuis, voorzitter

Nieuw

kerkenraadslid stelt zich voor

Vanaf 1 januari maak ik deel uit van de kerkenraad van de Doopsgezinde Gemeente.

Graag vertel ik wat meer over mezelf.

De Doopsgezinde Gemeente Den Haag is voor mij niet onbekend. Toen ik in 1988 in Den Haag ging studeren, nam ik deel aan de jongerengroep van Bart Cuperus. Bart heeft me ook in maart 1991 op mijn belijdenis gedoopt. Na een onderbreking van 9 jaar in Amsterdam ben ik nu weer terug in de residentie. Ik woon in Voorburg, samen met mijn vrouw

Alinda Bosch, en onze dochter Myrthe (nu bijna 2 jaar oud). Door de weeks werk ik als beleidsmedewerker bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, hier in Den Haag. Ik ben de afgelopen jaren redelijk actief geweest in het doopsgezinde wereldje. Naast het gemeentelven in Den Haag en Amsterdam onder meer voor het Internationaal Jongerencongres in Groningen en voor de redactie van het Algemeen Doopsgezind Week-

blad. Ook heb ik vier jaar lang de cursus Doperse Theologie van de ADS gevolgd. Een paar keer per jaar mag ik voorgaan in een kerkdienst in diverse gemeenten in het land.

Ik weet nog niet wat ik van het kerkenraadslidmaatschap mag verwachten. Ik wil eerst de gemeente veel beter leren kennen. Maar ik wil me wel sterk maken voor een actieve gemeente, waarin de ontmoeting centraal staat: met God, met leden en met de wereld buiten de gemeente. De samenkomst op zondagmorgen neemt daarin een belangrijke plaats in. Ik hoop velen van u daar te ontmoeten!

Menno Meihuizen

Openbare kerkenraadsvergadering Doopsgezinde Gemeente **Donderdag 26 februari zal om 20.00 uur in de Doopsgezinde kerk een openbare kerkenraadsvergadering plaatsvinden.**

Na de gewone kerkenraadsagenda zal gesproken worden over het onderwerp 'Hoe ver gaan we met de oecumene'. Vorig jaar werd de openbare

vergadering goed bezocht en de aanwezigen stelden een herhaling zeer op prijs.

De kerkenraad hoopt wederom vele toehoorders en insprekers te mogen begroeten.

Op 24-25 april zal er een familieweekend plaatsvinden voor de Haagse gemeente in Elsspeet o.l.v. ds E. van Straten.

Ina Beekhuis,
voorzitter

Van de Do-kerkenraad

Op 11 december sprak de doopsgezinde kerkenraad over twee brochures waarover de gemeente binnenkort kan beschikken.

Er is een korte brochure, getiteld *Welkom bij de Doopsgezinde Gemeente Den Haag*. Deze brochure is bedoeld voor mensen die voor het eerst met de gemeente in aanraking komen, en zal dus zeer geschikt zijn om her en der uit te delen. Daarnaast is er een langere brochure, *Meer over de Doopsgezinde Gemeente Den Haag*. Deze titel spreekt voor zich. In beide brochures wordt ingegaan op de historie, identiteit en activiteiten van de gemeente. In dezelfde vergadering nam de kerkenraad afscheid van haar secretaris zr Snethlage. Een opvolger is helaas nog niet gevonden; de secretariaatstaken zullen voorlopig onder de kerkenraadsleden worden verdeeld.

Menno Meihuizen

Er zit muziek in de Paleisstraat!

Het Vleugelfonds

Zoals u ongetwijfeld weet en zelf heeft kunnen zien en horen hebben wij gedurende 2003 optimaal gebruik mogen maken van de Feurich concertvleugel van Theater Diligentia. Wij hadden deze vleugel tot 1 januari 2004 in bruikleen, maar nu Diligentia na de ingrijpende verbouwing binnenkort haar deuren voor het publiek weer zal openen moet de vleugel terug! In de loop van 2003 hebben wij kunnen constateren dat zowel voor onze gemeente als voor alle activiteiten in het kader van de Stichting Cultureel Beheer een goede concertvleugel onontbeerlijk is.

Om de Feurich op een goede,

muzikaal verantwoorde wijze te vervangen heeft inmiddels een aantal deskundigen binnen onze gemeente veldwerk verricht en met succes!

Op korte termijn zullen wij kunnen beschikken over een prachtige Schimmel concertvleugel.

Om deze nieuwe vleugel te kunnen financieren is geld nodig: een fors bedrag, ongeveer € 30.000,-.

De Stichting Cultureel Beheer is eind 2003 gestart met een fondsenwervingsactie.

Wendy Lokken heeft tal van hiervoor geëigende fondsen aange-schreven en niet zonder resultaat. Dit traject is nog niet afgerond!

Daarnaast heeft een aantal van onze leden en belangstellenden spontaan een bedrag voor de aanschaf van de vleugel overgemaakt, heel hartelijk dank daarvoor!

In de loop van het voorjaar van 2004 zal deze fondsenwervingsactie onder onze leden en belangstellenden worden geïntensiveerd.

Op voorhand roepen wij u echter op ons Vleugelfonds financieel te ondersteunen!

Uw gift op girorekening 137.890 of op bankrekening 51.39.41.185 is dan ook meer dan welkom! Per maand zult u in Kredo de Vleugelfonds thermometer kunnen zien.

Momenteel kunnen wij u melden dat er ongeveer € 13.000,- aan giften is ontvangen, er rest echter nog € 17.000,-!

Mede door uw financiële steun zal het muzikale aspect binnen onze gemeente extra glans en klank krijgen!

Wij hopen dat u in de loop van 2004 dikwijls de prachtige klanken van onze nieuwe vleugel komt beluisteren.

Doopsgezinde Gemeente
Hans Stoker, penningmeester;
Stichting Cultureel Beheer
Wendy Lokken, manager Public Relations & Sales

Bevestiging ds Rob Esveld

Zoals leden en vrienden van onze gemeente al per brief van 9 januari 2004 is medegedeeld, heeft ds Esveld het beroep van de Remonstrantse Gemeente aanvaard.

De kerkenraad is verheugd u te kunnen aankondigen dat hij zal worden bevestigd in een speciale dienst in onze Gemeente. Deze dienst zal worden gehouden op **zondag 22 februari**

's middags om 14.30 uur.

Wij nodigen u allen, leden, vrienden en belangstellenden, van harte uit de bevestigingsdienst te komen bijwonen. Die ochtend zal er in onze kerk geen dienst zijn. Na afloop is er gelegenheid met ds Esveld en zijn vrouw nader kennis te maken.

Een uitgebreid interview met ds Esveld heeft reeds plaatsgevonden in Kredo januari 2003.

Jan Piet Heederik,
voorzitter

Re-kerkenraad 11 december 2003

Van de Diaconie

- De tweede DoRe collecte op de tweede zondag in december is bestemd voor een project voor zwerfgezinnen in Cambodja.
- De totale collecteopbrengst op Kerstavond en Kerstochtend zal worden bestemd voor de Stichting Projecten Zuid-Afrika..
- De collecte van de Adventsmiddag zal worden bestemd voor 'De Huiskamer', een project voor prostituees.
- Mw Reenalda zal per 1 januari

2004 haar werkzaamheden voor de Dinsdagmiddagclub beëindigen. Mw M. Jonkers-van Gunsteren is bereid haar taak over te nemen.

Ds Philipp heeft ds Goud vervangen op de door Uytendogaert georganiseerde studiemiddag over traumaverwerking en spiritualiteit i.s.m. het Katholiek Studiecentrum voor Geestelijke Volksgezondheid te Tilburg op 10 december. In april, mei en juni 2005 heeft hij studieverlof.

Dhr Van Laar rapporteert dat tijdens de vergadering van de HGK op 1 december 2003 o.a. de volgende punten aan de orde zijn gekomen:

- de voorzitter, ds J. Eikelboom, hield een inleiding over de uitgave *Samen vieren met mensen van andere religies*, uitgebracht door de Raad van Kerken in Nederland, Beraadsgroep Interreligieuze Ontmoeting, 2003;

- er is een plan om een Oecumenische theater-werkplaats op te richten, die één keer per twee jaar een Pinksterviering in het openluchttheater in het Zuiderpark zal organiseren;

- gesuggereerd wordt voor de volgende Prinsjesdagviering in de Grote Kerk als thema te kiezen: 'de relatie tussen de artikelen 1 en 23 van de Grondwet';

- in het kader van de Week van het Gebed voor de Eenheid (18-25 januari 2004) zal de HGK op zondag 25 januari een Avondwake organiseren, waarschijnlijk in de Oud-Katholieke Kerk.

Dhr Slis wil van zijn taak in de Financiële Commissie ontheven worden. Dhr Schenck is bereid deze taak over te nemen. De kerkenraad zal hem voordragen in de AV van mei 2004.

In de AV 19 november 2003 konden de notulen van 22 mei

2003 en de begroting 2004 niet worden goedgekeurd daar het quorum niet gehaald werd. In verband hiermee wordt op zondag 18 januari 2004 na de dienst een extra AV gehouden. Mw Rijsdijk geeft te kennen haar taak in het Aandachtscentrum per 1 januari 2004 te willen beëindigen.

Aan het Vrijzinnig Beraad zal worden verzocht om een kandidaat te leveren voor de vacature in HaaStu.

Teruggeblikt wordt op de volgende activiteiten: de jaarlijkse koffieochtend met het personeel op 2 december; de filosofie cursus op 1 december; het debat met prof. v.d. Burg op 2 december; de studiemiddag over traumaverwerking en spiritualiteit i.s.m. het Katholiek Studiecentrum voor Geestelijke Volksgezondheid te Tilburg op 10 december; de bevestiging van dhr Ravoo. Na de vergadering gaan de kerkenraadsleden de kerstboom versieren.

Frédérique Spijker-Lagerwey, secretaris

Van de predikant

Nawoord kerstvieringen

Bij mijn laatste beurt in deze rubriek schreef ik over de kerstviering met kinderen.

Deze keer liep alles volgens mij perfect. In dit nummer wil ik dus alle lof uitspreken voor de kinderdienstleiding die het gedeelte met de kinderen heeft geregeld en uitgevoerd.

Ten eerste, Aline Wanrooy en Brigitte Stoker, die de aanzet hebben gemaakt en de kostuums hebben voorbereid. Aline kocht het materiaal en Brigitte naaide alle kostuums. Tijdens het eerste gedeelte van de dienst waren de kinderen 3- 8 jaar in de koffiekamer om nog andere dingen te knutselen die bij de figuren uit het kerstverhaal horen, zoals kronen voor de koningen en wol op de schapen voor de herders. Voor de oudere kinderen had Monique van Setten een spel gemaakt waarbij zij met de koningen op zoek gingen naar

Jezus, de Koning der Joden. Aan het eind van de dienst kwamen de kinderen de kerk binnen in kostuum en met lichtjes om het 'licht in de duisternis', de kernboodschap van Kerst, uit te beelden, en gingen bij de kerstboom zitten. Rina Vrijburcht vertelde hen het kerstverhaal uit Lucas 2 en Matteüs 2, waarbij zij de kinderen de rollen liet spelen. Na afloop werden cadeaus uitgedeeld aan de kinderen, waar Catharina Kotteman (en andere leiding) voor gezorgd had. En boven in de kinderkamer pasten Annie Bijster en Margit Vellekoop op de kleinste kinderen die niet in de kerk kwamen. Zij maakten het voor hen gezellig met een kleine kerstboom en kerstliedjes.

Ook de koster Wim Loef had zijn best gedaan met de kerstboom en de verlichting. Extra kaarsen en lichtjes gaven een gezellige warmte in het donker. De organist Henk van der Zwan paste zijn spel helemaal aan de gang van zaken aan en ondersteunde de gemeentezang bij het zingen van de bekende kerstliederen. En de 'ceremoniemeester' Hildelies Balk zorgde ervoor dat iedereen op de juiste plek was en wist wat die moest doen. Ik kon me dus in alle rust wijden aan de uitleg van de

Bijbel en het gebed en gewoon genieten van wat er allemaal om me heen gebeurde. Allen bedankt die mij dit geschenk hebben gegeven!

Op die avond heb ik vergeten te melden waar de plaat vandaan kwam die geprojecteerd werd boven de voordeuren. Het was een prent van Leonore Smid in *Het kerstverhaal*, een uitgave van De Vier Windstreken.

In de dienst op kerstmorgen heb ik de tekst van het lied voorgelezen dat in de groet van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit stond, maar velen hebben het niet kunnen verstaan.

Daarom geef ik hem op verzoek hier mee:

- 1 Geen windvlaag van buiten,
geen kloep op de poort,
geen vuur, geen lantaarn,
geen voetstap gehoord,
geen drogbeeld uit angsten,
geen dromen verstoord.
Een engel, een meisje,
een stem in haar oor:
- 2 'Maria, verheug je,
er is geen gevaar,
genade van God wordt
in jou openbaar.
De tijd om de wereld
te redden begint.
Wil jij moeder worden
van Gods liefste kind?
- 3 Een kind wordt geboren
en dan komt het rijk,
een teken voor velen
om vrede of strijd,
voltooiing en aanvang,
én speler én plot,
slachtoffer en winnaar,
van jullie, van God.'
- 4 Geen loon afgesproken,
geen afspraak gepland,
geen trouwdag bevestigd,
geen blauwdruk bekend.

Maria stemt in met
wat iemand bevroedt,
en toch klinkt zij zeker:
'Zeg God: het is goed!'

Het is een tekst uit de liturgie van de Schotse Iona Community.

Iemand vroeg mij ook het verhaal te plaatsen dat ik in de preek vertelde op kerstmorgen, maar dat moet maar een andere keer. Anders wordt dit stuk te lang!

ds Lydia Penner

Liturgie

Het gewaad van de voorganger

Van zwart via niets naar wit/grijs, van mantel naar toga en albe.

In deze laatste bijdrage in deze reeks wil ik me met de vraag bezig houden: wat droeg een dominee door de eeuwen heen? En wat zijn beweegredenen om wel of niet een ambtsgewaad te dragen in de eredienst. In de Remonstrantse kerk is wat dat betreft in de afgelopen jaren een bont geheel te vinden: geen toga, de klassieke toga en een toga met stola (in de liturgische kleur). Dit spiegelt heel goed de veelkleurigheid zoals we die in heel de Broederschap (remonstrants) aan kunnen treffen. De zwarte toga is voortgekomen uit onze traditie. Mantel en bef waren eens onderdeel van de chique kleding van de 18de-eeuwse burgerij. In de 19e eeuw streefde men in de (sommige) protestantse kerken kennelijk naar uniformiteit in de dracht van de predikanten. In 1843 was de Lutherse kerk de eerste die het dragen van een toga, de redenaarsmantel van de academici, in Nederland aanbeval. De remonstranten besloten kort daarna hetzelfde, met de aanbeveling een iets duurdere toga te laten maken, met erasmiaanse baret. De toga kenmerkt zich door een zwarte, fluwelen band. En de baret? Die hoort erbij omdat de predikantentoga dus een afgeleide is van de hoogleraren toga. In de universiteit worden nog steeds baretten gedragen. Deze baret is echter bij predikanten in onbruik geraakt. In sommige remonstrantse kerken zie

je dat de baret vroeger wel gebruikt werd. Daar is op de kansel een speciale knop voor de baret. Werden ze vroeger standaard geleverd (en verdwenen ze bij sommige predikanten in de verkleedkist van de kinderen), nu zou je een baret speciaal/apart moeten bestellen. In 1854 schreef ook de hervormde synode de toga als ambtsgewaad voor. In eerste instantie ging het bij deze uniformiteit zeker vooral om de herkenbaarheid. Maar ook een andere reden speelde een niet te verwaarlozen rol. Het seksloze gewaad verhulde allerlei, wat niet onderhevig is aan mode. En mode is/was, zo wist men toen al, het begin der wellust(!). Maar de vader van de Doleantie zag weinig in het ambtsgewaad ('een klerikaal addertje onder het gras') en zo was het in de kerken van Doleantie en Afscheiding (christelijke, vrijgemaakte en gewone gereformeerde kerken) niet gewenst om een onderscheidend ambtsgewaad te dragen. Is het dragen van een ambtsgewaad niet een je verheffen boven de gemeente? Juist niet, door het dragen van het gewaad behoort in zekere zin je eigen persoonlijkheid weg te vallen. De predikant, de rechter, de agent en de hoogleraar vervullen een functie die boven het persoonlijke uitgaat. Naar protestants besef: de gemeente maakt dat de predikant de toga kan dragen. De gemeente vraagt aan de predikant om namens haar bepaalde dingen te doen: voorgaan in de dienst, in het gebed en in de uitleg van onze christelijke traditie. Juist door het dragen van de toga laat je zien dat je niet jezelf verkondigt, maar dat je dienaar bent van het Woord en van de gemeente. Zo zijn er redenen te noemen voor

het wel of niet dragen van een toga en voor het wel of niet meegaan met ontwikkelingen naar meer liturgie. In ieder geval zal de vrijheid van de voorganger in deze een 'wildgroei' alleen maar verder bevorderen.

ds R. Philipp

Uytenbogaert

Lezing filosofie

Denkers in alle culturen zijn gefascineerd geweest door wat anders is en onbekend.

Hoe kun je er greep op krijgen, welke denkmiddelen moet je daarvoor inzetten, moet je er wel door je denken greep op willen krijgen? Op een onontkoombare manier komt het onbekende ons tegemoet in de gestalte van andere culturen, andere manieren van denken, geloven en voelen. Hoe gaan we daarmee om? Is er bijvoorbeeld maar één waarheid, of moet je daar anders over denken? In deze reeks van lezingen wordt het volgende geboden: een inleiding in de vergelijkende filosofie en de vergelijkende godsdienstwetenschap; lezingen over islamitische en hindoeïstische filosofie, en over de Franse denkers Luce Irigaray, Jacques Derrida, Emmanuel Levinas.

De zesde lezing, op **dinsdag 17 februari**, gaat over perioden die de Westerse cultuur van nu in veel opzichten bepaald hebben: de 18^e eeuwse Verlichting en de 19^e eeuwse Romantiek. Hoe dachten de verlichters en de romantici over 'anderen' en de omgang met hen? De spreker is een kenner van het Verlichtingsdenken: dr Wessel Stoker, docent godsdienstwijsbegeerte aan de Vrije Universiteit. Hij publiceerde o.a. *De christelijke godsdienst in*

de filosofie van de Verlichting, 1980.

Plaats: Remonstrantse kerk
Datum en tijd: 17 februari, 20.00-22.00 uur
Entree: € 5,- (Ooievaarspas € 2,50) of Passe-partout.

Muzikale ontmoetingen tussen oost en west

geleid door drs Hans Jacobi
Hoeksteenkerk, Voorburg

Als een meeuw, zwevend over het wateroppervlak: zo is de arabeske fluitsolo waarmee Debussy's *Prélude à l'après-midi d'un faune* (1894) opent. Als dit de geboorte was van de 20e eeuwse muziek (zoals Pierre Boulez beweerde), dan moet de conceptie hebben plaatsgevonden in 1889. In dat jaar raakte Debussy diep onder de indruk van de Javaanse gamelan tijdens de Wereldtentoonstelling in Parijs. In deze cursus (rond vier opera's en een handvol liefdesliederen) gaan we beluisteren hoe het spel van de gamelan de muziek van Debussy en zijn navolgers voor altijd heeft veranderd.

Zaterdag 14 februari wordt gewijd aan Curlew River (Benjamin Britten);

zaterdag 28 februari wordt gewijd aan Saint François d'Assise (Olivier Messiaen).

Plaats: Hoeksteenkerk, Pr. Bernhardlaan 146, Voorburg

Tijd: 10.30-13.00 uur

Entree: (niet voor leden en vrienden) € 5,- (Ooievaarspas € 2,50) of Passe-partout.

Cursus oriëntatie remonstranten

Wilt u mensen van wie u denkt dat ze zich voor een oriëntatiecursus interesseren, op deze bijeenkomsten attenderen?

Deze cursus wordt aangeboden voor ieder die kennis wil maken met de geschiedenis en het geloof van de remonstranten.

De geschiedenis en de actualiteit, de visie op de bijbel en op andere religies, de liturgie en de spiritualiteit komen ter sprake. Er is ruimschoots gelegenheid voor gesprek.

De cursus wordt gegeven door het pastorale team ds Johan Goud, ds Reinhold Philipp en mw Tineke van Royen-Krol.

Er zijn in totaal vijf bijeenkomsten, op woensdagavonden in de kerk.

Data: 11 febr (geschiedenis van de remonstranten, ds Goud), 18 febr (bijbel en liturgie, ds Philipp), 25 febr (Godsbeeld, ds Goud).

Opgave van deelname bij het Bureau, telefoon 3250779.

ds Johan Goud

Diaconieën

Dinsdagmiddag-inloop

woensdag 11 februari

14.00 uur Re-kerk

Zoals u weet is Marjorie Reenalda-van Duijn gestopt met het organiseren van de dinsdagmiddaginloop.

Ze vroeg mij om het van haar over te nemen en dat doe ik graag. Voor sommigen van u ben ik geen onbekende: ik ben getrouwd met ds Aad Jonkers, die vroeger in onze gemeente 'gestaan' heeft. Ikzelf heb geen weet van 'staan' (al heb ik wel een remonstrantse gemeente gediend), omdat ik vanaf mijn prilste jeugd gehandicapt ben en m.b.v. een elektrische rolstoel mij in het dagelijks leven beweeg. Graag wil ik nader met u, bezoekers en gastvrouwen van de dinsdagmiddaginloop, kennismaken! Dat wil dus zeggen: wederzijds elkaar beter leren kennen, zodat we gezamenlijk deze middagen invulling kunnen geven.

Ik heb verscheidene malen in Scheveningen gewerkt als geestelijk verzorger en ik woon er nu met veel plezier. Het leek me leuk om voor de eerstvolgende

keer de heer Joop Alberti met zijn klederdrachtdames uit te nodigen. Hij vertelt over hoe het leven vroeger was in Scheveningen en de dames showen de kledij. Echter, de heer Alberti is niet op dinsdagmiddag beschikbaar, omdat hij als leraar aan een basisschool verbonden is! Daarom zal de dinsdagmiddaginloop in februari gehouden worden op: **woensdag 11 februari**, 14.00 – 16.00 uur. Vanzelfsprekend is **iedereen** welkom. Graag wil ik hierbij ook nog een oproep doen voor nieuwe gastvrouwen of -heren. Het team draait goed, maar kan enige aanvulling goed gebruiken. Tot ziens!

Margreet Jonkers-van Gunsteren
(tel. 3 940 374 ; altijd voice-mail, dus inspreken!)

Tweede collecte

8 februari Do- en Re-kerk

In deze maand wordt er op de tweede zondag nogmaals gecollecteerd voor het IKW, de Interkerkelijke Commissie voor Woonruimtebemiddeling.

Door onze steun dragen we bij aan de totstandkoming van

folders, waarmee de organisatie duidelijk wil maken in welke gevallen het IKW kan bemiddelen. Uitgebreide informatie is te vinden in het kerstnummer van Kredo.

De Diaconale Commissie,
Coos van Beuningen

Kredo.

de Diaconale Commissie

Cultuur

Koffieconcert 8 februari Re-kerk 12.00 uur

Voor het koffieconcert van 8 februari 2004 is het Vocaal Ensemble Decibelle weer uitgenodigd. De negen zangers van dit a capella gezelschap presenteren een breed programma waarin deze keer verschillende 'Onze Vaders' en Sefardische muziek te horen zullen zijn.

de Culturele Commissie,
Frederiek van Heijst-Muller

Mondiaal Samenleven

Amnesty International Schrijven voor gevangenen en verdwenen mensen.

Op maandag 9 februari vindt van 10.00 - 12.00 uur de schrijfochtend plaats in de Doopsgezinde kerk, Paleisstraat 8. Wij schrijven deze keer o.m. voor een 21-jarige Jehova's Getuige in Turkmenistan. Nikolay Shelekhov wordt gevangen gehouden in Turkmenabad, vlakbij de grens van Oezbekistan. Hij is veroordeeld wegens het herhaaldelijk dienstweigeren op religieuze gronden. Op 2 juli 2002 werd hij tot 18 maanden cel veroordeeld. Bezwaarschriften

tegen zijn vonnis werden afgewezen. Het is zijn tweede celstraf voor hetzelfde 'misdrijf', ontduiking van een militaire oproep. Hij lijdt aan gezondheidsproblemen, waaronder aan zijn nieren. Deze heeft hij opgelopen tijdens zijn eerste celstraf, tussen augustus 2000 en december 2001. Amnesty beschouwt Nikolay Shelekhov als gewetensgevangene. Er zijn voorbeeldbrieven aanwezig.

Nieuws uit de schrijfgroep
Nadat Elly Heybroek vele jaren de schrijfgroep had geleid, heeft Els Baert dit bijna drie jaar gedaan. Toen zij wegens werkzaamheden er mee op moest houden, werd de leiding voorlopig door enkele deelnemers waargenomen. Nu hebben Cock van Regteren en Marion Jonker zich bereid verklaard de leiding op zich te nemen. Wij zijn er hen heel dankbaar voor.

Eta Simon Thomas

Ontmoeting met moslims Zeggen en Doen.

Over de rol van het geloof in mijn dagelijks leven. Dat is het thema van de bijeenkomst op woensdag 18 februari 2004 in de Doopsgezinde kerk (aanvang 18.30 uur). Wij zullen ook samen aanzitten aan een maaltijd met onze moslim gesprekspartners, zodat wij ongedwongen met hen van gedachten kunnen wisselen. De bijeenkomst wordt belegd in samenwerking met de stichting Islam en Dialoog, de organisatie van jongere, meest hoger opgeleide moslims met wie wij al eerder een ontmoeting hadden. Ook zullen een imam en enkele leden van de (Surinaamse) Nurul

Opbrengst collecten

- De tweede collecte van de tweede helft van 2003, bestemd voor de Philomena Gaisey Stichting in Ghana heeft € 3.399,30 opgebracht.
- Voor de zwerfgezinnen in Cambodja is € 215,96 opgehaald.
- De collecte op de adventsmiddag bracht € 247,30 op.
- De kerstcollecte voor de Holiday School in Zuid Afrika bracht € 886,90 op. Hiervoor kunnen 12 kinderen een hele periode meedoen aan het programma van de Holiday School.

De Diaconale Commissie,
Annet den Hoed

Jaarlijkse bustocht Remonstrantse Gemeente

Wij willen u nu al laten weten dat de jaarlijkse bustocht zal plaatsvinden op dinsdag 11 mei a.s. Noteert u dit alvast in uw agenda?
Hoe het programma er precies uit gaat zien leest u in een volgende

Islam moskee deelnemen. Het belooft een interessante avond te worden! Schrijft u in op de lijsten die in de kerk worden opgehangen of meldt u aan (uiterlijk 15 februari) bij het kerkelijk bureau. De kosten van de avond bedragen € 5,- per deelnemer, bij de bijeenkomst bij de ingang van de kerkzaal te voldoen.

DoRe-werkgroep
Mondiaal Samenleven

Boekbespreking

God tegenkomen?

Zeven denkers over God - Janet van Dijk (red.)

Het is altijd moeilijk om een geschikt boekje te vinden om te bespreken in gesprekskringen. Ik geloof dat bovengenoemd boekje zich uitstekend leent als uitgangspunt voor gedachtewisseling, maar ook kan het helpen om tot eigen reflectie te komen. De redactie van het tijdschrift *Toer, impulsen voor gemeentezijn* heeft aan een aantal spraakmakende denkers de vraag voorgelegd hoe ze tot hun zienswijzen zijn

gekomen, welke ontwikkelingen ze hebben doorgemaakt, welke invloeden ze hebben ondergaan, hoe hun denken over God uitwerkt in de praktijk van geloven. Juist die autobiografische insteek kan helpen om tot eigen reflectie te komen.

Je spiegelen aan een ander kun je zelf verder komen! De zeven 'denkers' zijn: Anton Houtepen, Harry Kuitert, Riet Bons-Storm, Herman Wiersinga, Gerrit Maneschijn, Kune Biezeveld en René van Woudenberg.

Zij nodigen ons uit tot een zinvol geloofsgesprek.
Bestellen: Toer, Postbus 29, 2700 AA Zoetermeer.
Telefonisch: 079 3628282.
ISBN 90-239-9618-6
Prijs: € 4,95.

Tineke van Royen

Boekerijen

Bibliotheek remonstrantica (alles van en over remonstranten)
Het gebruik van de bibliotheek is de laatste vijf jaar nauwelijks veranderd.

Het aantal leners lag tussen de 28 en 35 en het aantal uitgeleende boeken tussen de 45 en 75. In 2003 bedroeg het aantal leners 30 en het aantal uitgeleende boeken 61. De collectie werd met 35 boeken uitgebreid. Velen vonden ook hun weg naar de tweedehands boekenverkoop in het souterrain. In 2003 bedroeg de opbrengst ruim 400 euro. Begin januari is de gehele verzameling vernieuwd. Sla uw slag!

Sinds de vorige Kredo hebben we weer een groot aantal titels kunnen verwerven. We vermelden eerst de drie artikelen van onze predikant Johan Goud: *De ziel die gevonden moet worden* en *Christus komt en gaat voorbij*. *Jezus bij Dostojewski* in: *Interpretatie. Tijdschrift voor bijbelse theologie* 11 (2003) nr. 8 en *Onder profeten en dichters: De vele bronnen van Levinas denken over God* in: *Filosofie* 13 (2003/2004) nr. 6. Ook van J. Tromp, docent aan de theologische faculteit in Leiden, kregen we drie artikelen: *On Human Disobedience to the Order of Creation*, *Revue de Qumran* 21 (juin 2003) 109-115;

"Origen on the assumption of Moses" in: *Studies in Ancient Cultural Interaction in Honour of A. Hilhorst. Supplements to the Journal for the study of Judaism* 82 (2003) 323-340 en *Zur Edition apokrypher Texte: Am Beispiel des griechischen Lebens Adams und Evas* in: *Recent developments in textual criticism. Studies in Theology and Religion* 8 (2003) 198-205.

Een interessante aanwinst is de scriptie van S.J. Visser, *Remonstranten en socianen. De contacten van Samuel en Johannes Naeranus met de Poolse broeders* (2003).

Verder werden ons geschonken R.Schoufour, *De Spiegel: gedichten en een toneelstuk* (2003) en H.J.Siebrand, *Woorden zouden overbodig zijn. Over het heilige in het dagelijks leven* (2003).

Tenslotte vermelden we het derde deel van de Nieuwe bijbelvertaling waarin zijn opgenomen Ruth, Amos, Wijsheid, Lucas en 7 psalmen (op muziek). Het is voor ons elke keer een verrassende belevenis van dat prachtige Nederlands in deze nieuwe vertalingen kennis te nemen.

de bibliotheekcommissie

De Boekerij

**Scheurkalender van de bijbel
onder redactie van Karel
Deurloo en Ad van Nieuwpoort
(vangennep ISBN 90 5515 371
0).**

Op de gedateerde bladzijde
bijbelse fragmenten en aan de
ommezijde ervan een beknopte
uitleg. Deze jaargang werd
gemaakt door een twaalfstal
theologen. Zij behoren tot de laatste
studenten en gepromoveerden van
de onlangs opgeheven
theologische faculteit van de
Universiteit van Amsterdam. Als
leerboek ligt de kalender voor mij
binnen handbereik. Ter lezing op
de boekenkast twee
krantenknipsels: NRC 27-12-03
Willem B. Drees *Een concert is meer
dan geluidsgolven, geld meer dan
muntjes - over God en de donder.*
Haagsche Courant 5-1-04 Thema
*Nieuwe Bijbelvertaling. Een bijbel
zonder 'ijdelheid der ijdelheden,*
door Taco van der Mark.

Anneke Breevaart

Nelleke Kan

Gemeenteleven

**4 januari 2004, de eerste
zondag in het nieuwe jaar: een
verfrissende dienst.**

De kanselbloemen, een boeket
rode tulpen. Ds Lydia Penner gaat
voor, de nieuwe organist Henk van
der Zwan begeleidt de
gemeentezang en er is de
verrassende medewerking van
kerkenraadsleden. De orde van
dienst geeft aan de Liederen 225,
531, 168, 154 en 397 en de
Bijbellezingen 1 Tessalonicenzen
5:12-24 en Matteüs 2.
Aan het begin van het
kalenderjaar: 'wisseling
kerkenraadsleden'. Er zijn over en
weer woorden van dank,
bemoediging en vertrouwen van
voorganger en vertrekkend/aan-
komend kerkenraadslid.
Zr Snethlage-Mijnlieff treedt af.
Haar keuze Lied 531 te zingen licht
zij toe door de versregel 'Leer ons,
Heer het is niet voor onszelf alleen'
te onderstrepen en te benadrukken
dat het van essentieel belang is ons
naar buiten toe te richten. Nieuw
kerkenraadslid broeder Meihuizen
is reeds geruime tijd betrokken bij
en actief in de Broederschap. Het
wereldcongres in Winnipeg - zie de
betreffende Liederenbundel Lied 84
'Hij met ons en wij met Hem' - gaf
hem het duwtje tot belijdenis en
doop in 1991. Verschuiving van
taken: broeder Baert van Opstall
treedt terug als vice-voorzitter, maar
blijft als kerkenraadslid
vertegenwoordiger van de
gemeente in de
Broederschapsvergadering en in de
Zuidhollands-Zeeuwse Ring. Hij
heeft vier jaar achter de rug, is blij
met de nieuwe kerk, dat straalt naar
binnen en naar buiten. Zr Beekhuis
is vanaf nu voorzitter van de
kerkenraad. De werkzaamheden
van de secretaris worden voorlopig
verdeeld onder de zittende
kerkenraadsleden.
Dan komen van achter de kansel
naar voren Thomasvaer en

Diverse berichten

Dopers weekbericht

**Een nieuw jaar,
een nieuw initiatief.**

Vanaf januari 2004 verschijnt het
Dopers weekbericht aan het begin
van de week. Het is een e-mail
bericht en het bevat de
mededelingen, die in de
zondagsdienst gedaan zijn en een
weekagenda. Handig, als je de
Kredo niet altijd bovenop de stapel
hebt liggen. Wil je dit weekbericht
ontvangen? Stuur dan een mailtje
naar ondergetekende,
kan.mail@hccnet.nl en alles komt
in orde.

Pieterneel - met fraaie kragen, zo weggelopen uit Vondels Gijsbrecht van Aemstel - en verhalen van het jaar 2003 op rijm. Applaus! Later, bij het verlaten van de kerk

wordt over deze viering gehoord: 'feestelijk en aansprekend om ook anderen mee te bereiken'.

Anneke Breevaart

Doopsgezinde Broederschap

Open studiedagen doopsgezinde zusterkringen

In februari en maart houdt de Landelijke Federatie van Doopsgezinde Zusterkringen studiedagen over het thema *Ons gelovig omgaan met breuklijnen in ons bestaan*.

De dagen gaan over de momenten in het leven waar de mens te maken krijgt met breuken in het bestaan, 'momenten waarop het erop aan-komt of je gelovig om kunt gaan met waar je voor staat,' schrijft E.I. Brussee-van der Zee, die het gesprek leidt.

De LFDZ stelt met nadruk dat de studiedagen open zijn voor alle vrouwen, wel of geen lid van een kerk of van een vrouwengroep of zusterkring. In hun opzet zijn de studiedagen zowel persoonlijk gericht als ook voor bestuursleden van kringen om zich q.q. op de hoogte te stellen van mogelijke gespreksonderwerpen van hun groep of kring.

De data van de studiedagen zijn: 11 februari Assen; 18 februari Dordrecht; 25 februari Apeldoorn; 3 maart Krommenie; 13 maart Utrecht.
Alle dagen worden gehouden in de

Doopsgezinde Kerk aldaar 10.30 – 15.00 uur.

Voor verdere inlichtingen kunt u bellen: 0183 – 30 40 65 of mailen: ijg.hijmans@freeler.nl.

ds Lydia Penner

Pasen, je er in verdiepen en ervan zingen!!

Uitnodiging aan allen die hier belangstelling voor hebben.

In de tijd voor Pasen biedt de werkgroep "De bijbel en de Lezer" van de Gemeenschap voor Doopsgezind Broederschapswerk (GDB), in samenwerking met de werkgroep 'Kerkmuziek', aan ieder die belangstelling heeft een eendaagse cursus aan.

Er zijn twee data en twee plaatsen, zodat de reisafstand geen bezwaar hoeft te zijn:

6 maart in de Doopsgezinde kerk van **Rotterdam**, Noordmolenwerf 1-3; tel 010 - 412 48 56

13 maart in de Doopsgezinde kerk van **Zwolle** (beide vijftien minuten lopen van het NS-station Zwolle).
Tijd: van 13.00 tot 15.30 uur (vanaf 10.00 uur koffie).

Lunch: deze wordt verzorgd en aangeboden door de GDB.

Opgave voor Rotterdam: br.P.Beun, Spinbolplein 5, 3052 XS Rotterdam; tel 010 - 218 88 33; e-mail:

beunvanpesch@compuserve.com; voor Zwolle: ds.l.Reinhold, Vechtensteinlaan 63, 3601 CN Maarssen;

tel/fax 0346 - 56 41 28;

e-mail: i-p.reinhold@planet.nl

Opgave tot uiterlijk 26 februari.
Kosten: uw tijd en aandacht en het delen van de ervaring.

We hopen velen van u te ontmoeten!

P.S. Op **6 maart** wordt het bestuderen van Johannes 20 begeleid door drs. Bas van den Berg. De muziek en het zingen wordt ingeleid en begeleid door

Martine van der Meiden, cantor-organist van de Doopsgezinde Gemeente Rotterdam en Piet Beun, secretaris van de Werkgroep Kerkmuziek.

Op **13 maart** wordt het bestuderen van Johannes 20 begeleid door ds. Ineke Reinhold. De muziek en het zingen wordt ingeleid en begeleid door Volkert Binnema, organist van de Doopsgezinde Gemeente Sneek, en Elina Keijzer, cantor-organist van de Doopsgezinde Gemeente Zaandam.

Remonstrantse Broederschap

adRem-debat

Het adRem-debat gaat over het belangrijke thema *God-Kerk-Europa*.

De eenwording van Europa gaat verder, het enthousiasme taant en de vraag naar wat Europa samenbindt wordt urgent. Welke waarden moeten de grondslag vormen van Europa en welke rol kunnen kerken spelen bij de eenwording?

Een debat met kerkelijk Europa-deskundige Karel Blei, oud seretaris-generaal van de NHK, Elly Pooij-van Gorssel (VVD) en Maria Martens (CDA), beiden Europarlementariërs.

Dagvoorzitter: Eimert van Herwijnen.

Datum: 20 februari 2004 van 16.00 - 20.00 uur

Plaats: Cunera, Nieuwegracht 32, Utrecht

Kosten: € 12,- (incl. koffie/thee, broodjes)

Opgave: Landelijke Bureau, tel 030 2316970 of e-mail: info@remonstranten.org.

AV van Beraad 2004

De Algemene Vergadering van Beraad is dit jaar gewijd aan Verleggen met het kwaad. Typisch vrijzinnig?

In lezingen en deelsessies komen verschillende aspecten van het kwaad aan de orde, in het bijzonder het kwaad dat mensen elkaar aandoen.

Inleidingen: prof.dr F. de Lange, prof.dr Th.M. van Leeuwen

Datum: 20 maart 2004

Plaats: Theologische Universiteit Kampen

Kosten: € 15,-, te voldoen op giro 140938 t.n.v. Remonstrantse

Broederschap o.v.v. AV van Beraad 2004

Opgave: Landelijk Bureau, tel 030 2316970 of e-mail:

info@remonstranten.org

Het voorbereidingsboekje van de AV van Beraad 2004 is nog leverbaar. Te bestellen bij het Landelijke Bureau, prijs € 5,- (excl. verzendkosten; bij een bestelling vanaf 10 exemplaren worden geen verzendkosten in rekening gebracht).

Uit de oecumene

Friestalige kerkdienst

Zondag 15 februari houden wij, de Fryske Krite Rjucht en Sljucht te Den Haag en omgeving, weer onze jaarlijkse Friese oecumenische kerkdienst.

De dienst vindt deze keer plaats in Den Haag, in de Duinzichtkerk, van Hogenhoucklaan 89 (bus 5, Bronovo).

Voorganger is drs Andries Kobus van de hervormde gemeente van Roordahuizum.

Na de preek is er gelegenheid om bij een kopje koffie of thee nog wat

na te praten. De dienst begint 's middags om 14.30 uur. Wij hopen daar een groot aantal krite leden met hun familie en kennissen te kunnen begroeten. Maar ook niet leden zijn van harte welkom!

Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met de heer Jouke van der Weide, 070 3908001.

Het bestuur van Rjucht en Sljucht

Wereldgebedsdag en Internationale Vrouwendag

Traditiegetrouw wordt op de eerste vrijdag van maart de Wereldgebedsdag gehouden. Sinds 1887 zijn wereldwijd mensen één in gebed, verbonden met God en elkaar in hun verlangen naar gerechtigheid en vrede. In Nederland bestaat in 2004 het Comité Wereldgebedsdag 75 jaar.

Ieder jaar wordt door vrouwen uit steeds een ander land een voorstel gedaan voor het thema en de bijbellezingen in deze gebedsdienst. Zo wordt de eenheid over de hele wereld benadrukt.

Het thema voor dit jaar 'Bouwen in vertrouwen' is ons aangereikt door vrouwen uit Panama.

Panama ligt als een landbrug tussen Zuid- en Midden- Amerika. Heel veel kleine eilandjes behoren tot het land. Ook door het Panama kanaal dat twee oceanen verbindt is het land als het ware een brug tussen twee continenten en twee wereldzeeën. In Panama komen veel beschavingen, rassen en talen bij elkaar. Men vindt er alle wereldreligies en iedereen heeft er vrijheid van godsdienst evenals recht op onderwijs. Door de grote diversiteit tussen de bewoners heeft het land een rijke, veelkleurige cultuur. Vrouwengroepen in Panama hebben zich verenigd om te komen tot gelijkheid en gelijkwaardigheid voor vrouwen. Sinds 1917 wordt op 8 maart de Internationale Vrouwendag gehouden. Een dag waarop over de hele wereld vrouwen hun verlangen naar een rechtvaardiger samenleving opnieuw naar voren brengen. Het is goed om te zien dat in steeds meer landen gestreefd wordt naar gelijkheid tussen mannen en vrouwen.

Voor de tiende maal organiseert de Raad van Kerken Voorburg in het kader van wereldgebedsdag en internationale vrouwendag een

oecumenische dienst.

Deze dienst met het thema 'Bouwen in vertrouwen' wordt dit jaar gehouden op zondag 7 maart 2004

's avonds om 19.00 uur in de Oude Kerk, Herenstraat Voorburg. Voorganger is mevrouw Ds M. van der Veen-Schenkeveld.

De zanggroep van de Maartensparochie o.l.v. M. de Groot verleent medewerking aan de dienst.

Wij hopen dat velen van U op 7 maart de weg naar de Oude Kerk weten te vinden: vrouwen en mannen, met elkaar verbonden met kerken wereldwijd, biddend voor vrede onderweg naar een wereld waarin wij elkaars naasten zijn.

Joke Tupan-Kaiser

Rondom de zondag

Remonstrantse kerk

Zondag 1 februari 2004 is zondag werelddiaconaat.

De dienst wordt mede voorbereid door de diaconale commissie. In de dienst met avondmaal zal dhr P. de Kieffe bevestigd worden als lid van de Diaconale Commissie.

Zondag 8 februari 2004 zal in de Hoeksteenkerk gedoopt worden Arnout Hermanus Franciscus Bernoski, zoon van Muriel Honshorst en Frans Peter Bernoski. Aan de dienst zal ook pastor Bertus Wessel zijn medewerking verlenen.

Zondag 22 februari is om 14.30 uur de intrededienst van ds R.H. Esveld. De dienst in de ochtend komt uiteraard te vervallen.

Zondag 29 februari zal het koor van de VVG Voorburg te gast zijn in de Remonstrantse kerk en uiteraard de dienst opluisteren met mooi gezang.

ds Reinhold Philipp

Doopsgezind kerkkoor in de Re-kerk

Het Doopsgezind kerkkoor zingt regelmatig in de Doopsgezinde kerk aan de Paleisstraat, en soms in Oldeslo, maar nu gaat het ook mee met de doopsgezinde predikant naar de Remonstrantse kerk. Op 15 februari komt de Doopsgezinde Gemeente dus niet alleen met een predikant uit eigen kring maar ook met een koor.

ds Lydia Penner

Zondagmiddaguitje 22 februari 2004

Op 22 februari 2004 gaan we naar het Couperuseum aan de Javastraat.

Hier gaan we een hele speciale tentoonstelling te bekijken. We vertrekken om 12.00 uur vanuit de Doopsgezinde kerk in de Paleisstraat. De maand daarop wil ik weer naar het Haags Historisch Museum.

Van de zomer wil ik weer proberen een bezoek aan diverse kerken te brengen.

Zondag 11 januari jl. bezochten wij in Rijswijk het Tollenshuis. Zeer de moeite waard.

Hopelijk tot bij het uitje.

Coos Wentholt

Heimwee naar de Ghanezen

Ds Penner wil ons wat kennis laten maken met de Afrikaanse

cultuur.

Daarom was er zondag 11 januari een speciale dienst waarin wij enkele liedjes van het Doopsgezind Wereldcongres zongen. Martin de Vries, de man die ook mee was naar dat congres en van te voren een studie had gemaakt van dat

soort muziek, begeleidde ons niet alleen met zijn zang en zijn slaginstrumenten, maar jutte ons ook op om met ons lichaam mee te doen; te lopen en te klappen. Het ritme viel niet mee. Waren onze Ghanezen er nog maar. Dan hadden we vast wel wat beter mee kunnen doen. Met hen hebben we diverse diensten gedaan. Ik sprak laatst nog hun predikant en hij zou ze dolgraag terug willen, maar helaas dat schijnt niet meer te kunnen.

Coos Wentholt

Personalia

Doopsgezinde Gemeente

Aan de Doopsgezinde Gemeente ontviel door overlijden: mw A.L.A. Havinga

Remonstrantse Gemeente

Aan de Remonstrantse Gemeente ontviel door overlijden: mw J.W. v.d. Voet

Bedankt als lid:
dhr M. Lens

Bedankt als vriend:
mw E. Lambrechts